

การประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลัก
ทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์"¹

PROJECT EVALUATION OF THE COMMUNITY MODEL FOR
QUALITY OF LIFE IMPROVEMENT ACCORDING TO NEW
THEORY APPLIED TO "KHOK NONG NA MODEL
FAKTHA DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE"

พิมพ์ฉัฐชยา สุวรรณเป็น²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิชาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดลกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับครัวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำโครงการ ฯ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงประกอบด้วยครัวเรือนต้นแบบตามโครงการ ฯ จำนวน 6 ครัวเรือน เป็นผู้ให้คำตอบในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการประเมินด้านบริบทและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบพบว่าโครงการมีประสิทธิผล 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 3. ผลการประเมินด้านกระบวนการและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 4. ผลการประเมินด้านผลผลิตและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 5. ผลการประเมินด้านผลกระทบและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 6. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล และความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 7. ผลการประเมินด้านความยั่งยืนและความคิดเห็นของกลุ่ม ครัวเรือนต้นแบบ พบว่าโครงการมีประสิทธิผล 8. ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้และความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบพบว่าโครงการมีประสิทธิผล

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์"

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research study's objectives were to evaluate the community model for quality-of-life improvement based on new theory applied to the "Khok Nong Na Model"—Activity of Household Lab Model for quality of life: HLM at the household level, Fak Tha District, Uttaradit Province, and to investigate the challenges in creating the model. The samples utilized in this study were chosen specifically. It includes six recognized model houses in Fak Tha District, Uttaradit Province that have undergone training in accordance with the Department of Community Development, Ministry of Interior, Thailand project: "Khok Nong Na Phor Chor"—HLM for the fiscal year 2021 and have applied the knowledge to the learning center area in concrete ways. As a learning center, there are people who can come to study and workshop. Become a key answerer in in-depth interviews. The following findings demonstrated: 1.1 Contextual Evaluation: A high level of appropriateness was observed for HLM's overall thoughts; 1.2 Input Evaluation: A high degree of appropriateness was identified for HLM's overall opinions; 1.3 Process Evaluation: A high degree of appropriateness was observed for HLM's overall opinions; 1.4 Findings of Product Evaluation: HLM's comments were deemed to be very suitable overall; 1.5 Impact Evaluation: A high degree of appropriateness was discovered for HLM's overall viewpoints; 1.6 Effectiveness Evaluation: A high degree of appropriateness was observed for the HLM's overall opinions; 1.7 Sustainability Evaluation: A high degree of appropriateness was observed for HLM's overall viewpoints; 1.8 Evaluation of Transportability: A high degree of appropriateness was observed for HLM's overall opinions.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันต้องเผชิญกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบไปถึงวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการสาธารณสุข ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ จึงทำให้เกิดวิกฤตทางสังคมอย่างหนักไปทั่วทั้งโลก จากรายงานของ McKinsey & Company (March ๒๖, ๒๐๒๐) จะส่งผลให้โลกมีผลผลิตลดลงถึงร้อยละ ๓๐ นั้นหมายถึงโลกอาจจะขาดอาหารและการเจริญเติบโต ของเศรษฐกิจจะลดลงร้อยละ ๑.๕ ของ World GDP นอกจากนี้ยังมีวิกฤต ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้ง เรื่องภัยแล้งและน้ำท่วมที่คาดว่าจะมีความรุนแรงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นทำให้เศรษฐกิจฐานรากของประเทศเกิดความเสียหาย เพิ่มปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม และปัญหาความยากจนตลอดจนระบบการผลิตทางการเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ นอกจากนี้ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการมนุษย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางออกของประเทศไทยในการรอดพ้นวิกฤตและเกิดการพัฒนายั่งยืน ได้ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๑-

๒๕๕๐ และนโยบายรัฐบาลที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด และพัฒนาประเทศตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร กระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้กรมพัฒนาชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทฤษฎีใหม่มาเป็นหลักในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาคนให้พึ่งตนเองมีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการโดยชุมชนพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนให้มีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสังคม “อยู่เย็น เป็นสุข” พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรได้พระราชทานแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ความบางตอนว่า “...เศรษฐกิจพอเพียงและ ทฤษฎีใหม่ สองอย่างนี้จะทำความเจริญให้แก่ ประเทศ...” เป็นแนวทางเดียวที่ทำให้ประเทศชาติรอดพ้นจากวิกฤตและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน การพัฒนาประเทศ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การ พัฒนาคน โดยเรียนรู้จากตัวอย่างที่สอดคล้องกับ ภูมิสังคมด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดทักษะและปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมผ่าน โครงการเพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่ เกิดขึ้นในปัจจุบัน

อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนิน โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เพื่อใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่การปฏิบัติในรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล และพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ชุมชนระดับครัวเรือน ตลอดจนฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่น และชุมชนผ่านการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร แรงงานและบัณฑิตจบใหม่ กลุ่มแรงงานที่อพยพ กลับท้องถิ่นและชุมชน ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (COVID-19) โดยบูรณาการการทำงานจากภาคีภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ ให้กับครัวเรือนและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการในระดับพื้นฐาน ให้การสนับสนุน เพื่อพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of Life : HLM) ระดับครัวเรือน จำนวนทั้งสิ้น 27 ครัวเรือน แยกเป็นขนาดพื้นที่ 1 ไร่ จำนวน 12 ครัวเรือน ขนาดพื้นที่ 3 ไร่ จำนวน 15 ครัวเรือน รวมพื้นที่ 57 ไร่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำการประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ในเขตพื้นที่ อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าตอบสนองต่อความต้องการมากน้อยแค่ไหน บรรลุ วัตถุประสงค์ตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาสามารถเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลที่ดีขึ้นต่อไป

คำถามในการวิจัย

ประสิทธิผลของการทำโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

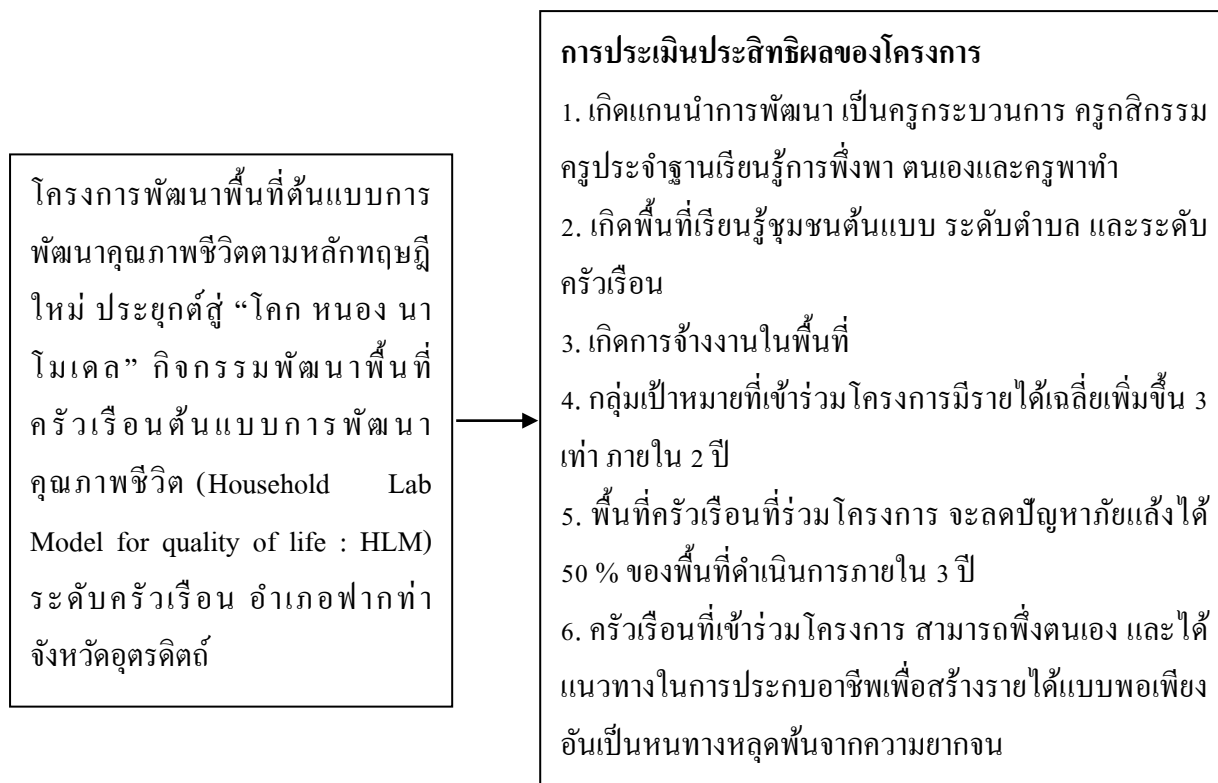
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัย เรื่อง : การประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ รวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี เอกสาร และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับ “โคก หนอง นา โมเดล”
2. แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ
3. รูปแบบและองค์ประกอบเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต้น และตัวแปรตาม
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โคก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์" มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คือ การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) มาทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประกอบด้วยครัวเรือนต้นแบบตาม โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 6 ครัวเรือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสัมภาษณ์ครัวเรือนต้นแบบตามโครงการ ฯ จำนวน 6 ครัวเรือน ตามองค์ประกอบ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโอนความรู้ ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ในโครงการ ฯ โลก หนอง นา โมเดล

ส่วนที่ 3 ข้อมูลของกิจกรรมที่เข้าร่วมโครงการ ฯ โลก หนอง นา โมเดล

ส่วนที่ 4 การติดตามผลการเข้าร่วมโครงการ ฯ โลก หนอง นา โมเดล

ส่วนที่ 5 ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา/อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ ฯ โลก หนอง นา โมเดล

3. วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โลก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับครัวเรือน ตามองค์ประกอบ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดความรู้

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ในการสัมภาษณ์บุคคล ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อความอีกครั้งหนึ่งแล้วจึง นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 แจ้งขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ณ พื้นที่ครัวเรือนต้นแบบ

4.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ และดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ของคำตอบในแต่ละประเด็นเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และทำการเรียบเรียงและจัดแยกตามแต่ละประเด็นที่เก็บรวบรวมได้ จากนั้นจึงทำการสรุปข้อมูลในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย อภิปรายผลข้อมูลตามทฤษฎีและปรากฏการณ์ เพื่อสร้างข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิผล โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ "โลก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุตรดิตถ์" สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท ความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบในภาพรวมพบว่า โครงการมีประสิทธิผล 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่า

โครงการมีประสิทธิภาพ 3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ความคิดเห็นของกลุ่ม คริวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต ความคิดเห็นของกลุ่มคริวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ 5. ผลการประเมินด้านผลกระทบ ความคิดเห็นของกลุ่มคริวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ 6. ผลการประเมินด้านประสิทธิผล ความคิดเห็นของกลุ่มคริวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ 7. ผลการประเมินด้านความยั่งยืน ความคิดเห็นของกลุ่ม คริวเรือนต้นแบบ ในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ 8. ผลการประเมินด้านการถ่ายโอนความรู้ความคิดเห็นของกลุ่มคริวเรือนต้นแบบในภาพรวมพบว่าโครงการมีประสิทธิภาพ และปัญหาอุปสรรคในการทำโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” กิจกรรมพัฒนาพื้นที่ที่คริวเรือนต้นแบบ การพัฒนาคุณภาพชีวิต (Household Lab Model for quality of life : HLM) ระดับคริวเรือน อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิษฐ์ พบว่าควรจัดทำแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการนำความรู้การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” ไปขับเคลื่อนภารกิจในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องควรมุ่งเน้นพัฒนากิจกรรมตามโครงการที่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายของแต่ละตำบลให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่คริวเรือเป้าหมายเพื่อใช้ในการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบอย่างต่อเนื่อง และควรมุ่งประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งใน ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อให้ประเทศสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกมิติ ทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศ” ได้รับการ พัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนากลไกที่สำคัญในการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษา การประเมินประสิทธิภาพโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล อ.ปากท่า จ.อุดรดิษฐ์” ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. คณะผู้บริหารและพัฒนารัฐประศาสนงานตำบล และผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้ข้อมูลจาก การวิจัยครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การกำหนดแผนงานการดำเนินโครงการที่ชัดเจน การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ให้กับนักพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์สำหรับฝึกปฏิบัติร่วมกันในแปลงของคริวเรือน ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรให้เกษตรกรในพื้นที่และปัจจัยสำคัญที่จะทำให้

โครงการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การสร้างความร่วมมือ การดำเนินโครงการกับหน่วยงานและภาคีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอและต่อเนื่อง

2. แม้ว่าส่วนใหญ่การประเมินที่ได้จากผลการวิจัยอยู่ในระดับได้ผลมาก แต่ก็มีประเด็นหลังจากการประเมินได้ผลต่ำมาก เช่น บางครัวเรือนไม่สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการ พัฒนากิจกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบ “โลก หนอง นา โมเดล” ได้อย่างเหมาะสม การดำเนินโครงการทำให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความสามัคคี ช่วยเหลือ เอื้ออาทร ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายทั้งในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โลก หนอง นา โมเดล” ในเขตพื้นที่อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ ควรดำเนินการให้มีการพัฒนาและปรับปรุง ปัจจัยด้านต่าง ๆ ให้ไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

แนวทางการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ โลก หนอง นา พัฒนาชุมชน ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก

<https://samutsongkhram.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/>

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน. (2560). โลกหนองนาโมเดล. ค้นเมื่อ 15

กรกฎาคม 2565, จาก https://www.opsmoac.go.th/km-km_article-files-401591791792

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2560). การบริหารจัดการน้ำด้วย โลก หนองนา

โมเดล. ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.nectec.or.th/news/news-prews/khoknongna.html>

กรมการพัฒนาชุมชน, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). หลักทฤษฎีใหม่

ประยุกต์สู่ “โลก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืนภายใต้วิถีชีวิต ในยุค New Normal. ค้นเมื่อ 15

กรกฎาคม 2565, จาก <https://ranongcities.com/2561/news/detail/5589>

กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน. จดหมายข่าวเกษตรและสหกรณ์: โลก หนอง

นา โมเดล. ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก https://www.opsmoac.go.th/kmkm_article-files-401591791792

โครงการที่เกิดจากศาสตร์ของพระราชา เกษตรทฤษฎีใหม่ (พ.ศ. 2537) ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก

<http://www.tsdf.nida.ac.th/th/royally-initiated-projects/>

บุญศรีกา จันทร์งาม. (2552). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษาชุมชนบ้านสระ อ าเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์:
กรุงเทพฯ.

มยุรี เสือค ราม, และสมศักดิ์ ลีลา, (2555). เศรษฐกิจพอเพียง : ศาสตร์แห่งการพัฒนา. วารสารนักบริหาร,
32(3), 40-47.

ประชาชาติธุรกิจ, 2021 โลก หนอง นา โมเดล ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก
<https://www.prachachat.net/royal-house/news-644529>

พระมหาพรหม ธรรมมหาโส, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญโญ, ศักดิ์ชัย สักกะบุชา และนาฏนภางค์ โพธิ์
ไพจิตร, วารสารศิลปการจัการ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2565, แนวคิดโลกหนองนา
โมเดลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Sisakaew (2563, หน้า 39) โลก หนอง นา โมเดล

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), โลกหนองนาโมเดล ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม
2565, จาก https://www.arda.or.th/knowledge_detail.php?id=61

รัตนะ บัวสนธ, วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2556) รูปแบบการ
ประเมิน CIPP และ CIPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้ มาเรียม นิลพันธุ์, 2553
หน้า 31-32, รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model

รจิกัญจน์ สานนท์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (2021): พฤษภาคม - สิงหาคม 2564, การประยุกต์ใช้โลกหนองนาโมเดล
สำหรับการจัดการเกษตรในเมืองเพื่อความยั่งยืน. วิทยานิพนธ์. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อัยฎาวุฒิ พฤติวรวงค์ (2563), การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์สู่ “โลก หนอง นา โมเดล”
โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์มณีรักษ์ กาญจนราษฎร์ (2561), การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนภายใต้รูปแบบ "โลก หนองนา
โมเดล" : พื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักตอนบนในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์, สาขาวิชา วิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.)

ระวินันท์ ยิ้มแก้ว และ กุลชัย กุลตวนิช (2562), แบบจำลองทัศนศึกษาเสมือนจริงสามมิติโลกหนองนา
โมเดลสำหรับพื้นที่ราบลุ่ม

ชนพร ศรีบุญเรือง (2021) การมีส่วนร่วมมีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานโลก หนอง นา โมเดลกรณีศึกษา
อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์